

УДК 373.37.01

Махновець Юлія Анатоліївна,
аспірант кафедри філософії і освіти дорослих,
методист вищої категорії
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України
Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти
(м. Київ)

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ПІДТРИМКИ ОСВІТНІХ
ІННОВАЦІЙ У СИСТЕМІ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ З БАТЬКАМИ
ПЕРШОКЛАСНИКІВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ**

Запорукою успіху Нової української школи є тісна співпраця з батьками, громадами і підтримка з їхнього боку [1].

З прийняттям концепції Нової української школи перед учителями, учнями та батьками постають важливі зміни в системі освіти. Тому в нових умовах дуже важливо, щоб учителі, учні та батьки відчули сутність і важливість змін у переході від освіти знання до освіти компетентностей ХХІ століття. Це спонукає модернізувати зміст і форми співпраці вчителів з батьками першокласників в умовах Нової української школи.

З прийняттям Закону України «Про освіту» з'явилися передумови для плідної співпраці вчителів, батьків та дітей на засадах рівноправності. В педагогічному процесі Нової української школи учителі початкових класів продовжуватимуть поглиблювати культуру демократії у школі та допомагатимуть батькам здобувати спеціальні знання про розвиток дитини. У контексті проекту «Нова українська школа» учителі, батьки та учні є рівноправними учасниками освітнього процесу (педагогіка партнерства, орієнтація на учня, сучасне освітнє середовище). Учитель у даному ланцюзі займає ключову позицію, він може готувати власні навчальні програми, обирати підручники, засоби, методи, стратегії навчання. Відповідно будуть

застосовуватися такі методи навчання, як проекти соціального та дослідницького напрямку, ігри, групові завдання, експерименти.

Сучасне освітнє середовище, яке потребує необхідних умов, засобів і технологій для навчання учнів, батьків, освітян буде створено не лише в приміщенні навчального закладу, а й за його межами [1].

Вважаємо, що партнерський формат взаємин між закладом загальної середньої освіти та родиною забезпечить основні компетентності Нової школи:

- Спілкування державною та іншими мовами. Вчителі і батьки повинні навчити учнів усно та письмово висловлювати й тлумачити різні терміни, поняття, почуття, думки, погляди та факти.
- Основні компетентності у природничих науках і технологіях. Дана компетентність включає спільну роботу щодо наукового розуміння сучасних технологій та існування живої природи, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності учнів.
- Інформаційно-цифрова компетентність передбачає впевнене та критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій з метою пошуку, створення, обробки інформації, обміну нею на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні. Роль учителя та батьків у даному аспекті полягає у спільній роботі над кібербезпекою дитини: вчителів – у школі, батьків – удома.
- Уміння вчитися впродовж життя. Вчителі та батьки повинні навчити дитину ефективному пошуку та засвоєнню нових знань, набуттю нових вмінь і навичок, організації навчального процесу шляхом ефективного керування ресурсами та інформаційними потоками. Батьки повинні стимулювати дітей до оцінки власних результатів навчання.
- Спілкування іноземними мовами. Дана компетентність регламентує спільну роботу щодо уміння учнів належно розуміти іноземну мову. Учні в школі та вдома повинні навчитись усно і письмово висловлювати і описувати поняття, почуття, думки, факти та погляди) у широкому

діапазоні соціальних і культурних контекстів школи і позашкільного процесу.

- Математична компетентність. Учні повинні навчитись якісно застосовувати математичні методи для вирішення прикладних завдань у різних сферах діяльності. Роль учителя та батьків у даному аспекті полягає у спільній роботі над математичним способом мислення: вчителів – у школі, батьків – удома [3].

Загалом, виходячи за рамки перерахованих компетентностей в основі педагогіки партнерства вчителя початкових класів, учнів та батьків присутне відкрите спілкування, взаємодія та співпраця між ними. Учні, батьки та вчителі, об'єднані спільними цілями та прагненнями, є рівноправними учасниками освітнього процесу, зацікавленими та добровільними односторонцями, що несуть повну відповідальність за результат навчання. Відповідно, «Нова школа» має ініціювати нову, кращу залученість родини до побудови освітньо-професійної траєкторії розвитку дитини. Пропонуємо співпрацювати з батьками першокласників за такими напрямками:

- створити інформаційний простір для батьків та інших членів родини з метою підвищення педагогічної грамотності батьків;
- мотивувати та заохочувати батьків до активної участі в освітньому процесі на підставі спільних цінностей;
- забезпечити прозору й добре налагоджену комунікацію, зокрема відкрито обговорювати наявні проблеми;
- формувати у батьків доброзичливе ставлення до співпраці на позиціях рівноправності;
- організувати заходи, спрямовані на партнерський формат взаємин;
- створити осередки для надання систематичної різнопланової допомоги батькам, необхідних для організації освітнього середовища дитини в школі та вдома.

Учителям «Нової школи» варто познайомити батьків з усіма правилами педагогіки партнерства і компетентнісного підходу, надати допомогу батькам здобувати спеціальні знання про стадії розвитку їхньої дитини, ефективні способи виховання в дитини сильних сторін характеру і чеснот залежно від її індивідуальних особливостей. Така багатостороння комунікація між учнями, учителями та батьками за умовами проекту змінить односторонню авторитарну комунікацію «вчитель» – «учень».

Постійна підтримка і тісна співпраця з батьками та місцевими громадами може бути реалізована і через технології цифрового суспільства. В умовах сьогодення сайти навчальних закладів мають спільну проблему – вони є функціонально бідними і дуже мало використовуються для зворотного зв'язку з батьками і є просто електронними візитками у мережі Інтернет, недостатньо використовуються форуми, списки розсилки, групи у соціальних мережах тощо [2].

Вважаємо, що інформаційна відкритість закладу загальної середньої освіти сприятиме залученню батьків першокласників до підготовки й проведення різних родинних свят, відкритих уроків, розваг, змагань, виставок, конкурсів, проектів, міні-досліджень, екскурсій, туристичних походів та ін. В основі Інтернет комунікації активізується батьківська спільнота, коло однодумців із перспективними ідеями щодо удосконалення освітнього процесу. Також для батьків будуть цікавими такі форми зустрічей, як майстер-класи, круглі столи, тренінги, інтерактивні ділові ігри, практичні семінари, квести та ін. Звичайно, важливо враховувати диференційованість співпраці з батьками першокласників, не нав'язувати всім однакові форми роботи, а орієнтуватись на потреби та запити батьків.

Висновок. Отже, в умовах «Нової української школи» стратегія співпраці з батьками першокласників визначається конкретним уявленням щодо тих педагогічних проблем, які можна вирішити тільки спільними зусиллями. Так, відносини між учнями, батьками, вчителями, керівництвом школи та іншими

учасниками освітнього процесу варто будувати на взаємоповазі, взаємодовірі та доброзичливій комунікації, що стане міцним підґрунтям реалізації особистісного зростання дитини та основних принципів соціального партнерства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи / Міністерство освіти і науки України. 2016.
2. Нова українська школа: практична реалізація // Реформа освіти. URL: <http://osvita.ua/school/reform/53666/>. (дата звернення: 13.10. 2017).
3. 7 причин пишатись «Новою Українською Школою» // Захід. нет URL: https://zaxid.net/7_prichin_pishatis_novoyu_ukrayinskoju_shkoloyu_n1401728. (дата звернення: 13.10. 2017).